

Van de Voorzitter

Het is aan de late kant, maar dit is het eerste nummer in het nieuwe jaar. Daarom wens ik u alsnog een goed en gezond 2009 toe namens het bestuur.

Het zal u niet zijn ontgaan; sinds het vorige nummer was er heel wat aan de hand in bestuurlijk Groningen. Provincie en Stad rolden vechtend over de straat, elkaar over en weer verwijten makend. Volgens de verkeersgedeputeerde werkt de Stad hard aan allerlei grote infrastructuurprojecten (waar ook de provincie bij betrokken is), maar alleen in remmende zin. Gelukkig lijkt het erop dat Stad en provincie – hoewel met enige tegenzin – weer proberen als volwassen bestuurders samen te werken. Waarom ik het hier noem? Omdat mijns inziens zowel provincie als Stad gelijk hebben. De provincie wil graag opschieten, mede om de werkgelegenheid tijdens de huidige economische crisis op peil te houden. Bovendien wil ze graag z.s.m. de knelpunten oplossen. De Stad daarentegen heeft hoge doelstellingen en zoekt naar voor de Stad de meest gunstige, maar daardoor duurdere, oplossingen, bijvoorbeeld naar mogelijkheden om de Zuidelijke Ringweg in een tunnel te leggen. De provincie vindt deze zoektocht mede uit oogpunt van beschikbare middelen tijdverspilling en wil snel naar een op voorhand haalbare oplossing. Wie krijgt het meest zijn zin? We zullen zien, maar de beschikbare middelen uit de afgeblazen Zuiderzeelijn zullen denk ik wel heel bepalend blijken.

Hoe dan ook, er zijn heel wat grote infrastructuurprojecten in voorbereiding die allemaal een rol spelen bij het zoeken naar oplossingen voor het beheers-

baar houden van de groeiende vervoersproblematiek. Wij besteden hier ook nog kort aandacht aan naar aanleiding van het burgerinitiatief voor een kabelbaan.

Als we de krant lezen lijkt het erop dat alle projecten (veel) meer gaan kosten dan oorspronkelijk geraamd. Dat geldt voor het Forum, de tram, de Zuidelijke Ringweg en als we niet oppassen straks ook voor Meerstad. Misschien is het toch tijd voor het gemeentebestuur hier eens goed op te letten, misschien is op sommige punten een andere keuze te maken of moeten ambities worden bijgesteld.

Rond het voormalige Natuurmuseum is een intensieve openbare discussie gaande in de pers en worden allerlei ideeën geopperd, terwijl één gegadigde is uitgekozen. De meest interessante voorstellen zie je passeren. Het onderwerp is van zodanig belang dat wij als Vrienden hier ook een mening over hebben gevormd. U vindt deze in dit nummer.

Tenslotte onze stichting zelf. We zijn aanbeland in ons lustrumjaar. We vieren dit jaar ons 25-jarig bestaan! Dat zullen we niet ongemerkt voorbij laten gaan. We hebben verschillende activiteiten in voorbereiding (de fotowedstrijd hebben we in het vorige nummer al aangekondigd). Deze activiteiten zullen vooral plaatsvinden in het najaar. We zullen u daarover tijdig informeren, maar houdt u ook onze website in de gaten zodat u geen enkele activiteit hoeft te missen!

Zoals gebruikelijk wens ik u weer veel leesplezier.

Brief aan B en W over het voormalig Groninger Museum

Hieronder vindt u de opvattingen van het bestuur van de Stichting Vrienden van de Stad Groningen over plekkegebonden bouwen rond het voormalig Groninger Museum in een stuk gericht tot het college van B en W en de raadsfracties van de gemeente Groningen.

Het Museumkwartier opnieuw inhoud gegeven

Omstreeks 1980 leek er voor het gebied rond het voormalig Groninger Museum een mooie toekomst weggelegd. Het zou het Museumkwartier van Groningen worden. Naast het Groninger Museum was in de directe omgeving een tweede museum verschenen: het NSM.

Dit scheepvaartmuseum probeerde te expanderen naar de Kleine der A en voor het geestesoog van directeur Helperi Kim verrees de pas aangeschafte Voorwaarts Voorwaarts aan de oever van de Kleine der A. Het als pakhuis in gebruik zijnde veerhuis met authentieke 19e- eeuwse betimmering stond er nog. Minerva kwam in de omgeving

en met wat antiekwinkels en veilingwezen zou het hier levendig aan toe kunnen gaan. Ook was er nog sprake van de plannen voor de spectaculaire 'Wasknijper' van tien hoog, naar een ontwerp van de in 2000 overleden Amerikaanse architect John Hejduk.

Het is allemaal niks geworden. Het werd niks met de Voorwaarts Voorwaarts op deze plek en wegens ontbrekende middelen ging de expansie van het NSM ook niet door. Het veerhuis viel onder de slopershamer en er verrees een saai gevelwandje van stadswoningen. Het steekt in saaiheid de overzijde naar de kroon. De Wasknijper kwam er niet, maar wel de aardige architectuurschool, maar daar komen heel weinig mensen op af. De PTT mocht hier een ondergrondse parkeergarage realiseren waarvan de ontluichtingsbuizen een naargeestige bromtoon voortbrengen.

En het Groninger Museum verdween naar het Verbindingskanaal. Weliswaar kwam het Natuurmuseum er voor in de plaats maar de uitstraling en de drukte door vele bezoekers was weg. Aan de achterzijde kwam wel een heel fraai pissoir van internationale allure (Rem Koolhaas en E. Olaf) maar dit gebied werd (en wordt nog steeds) slecht bezocht, er liepen hier maar af en toe voorbijgangers langs. De aansluiting van het Zuiderdiep op de A werd gestoffeerd met een donkerhouten trap over de volle breedte.

Door het verdwijnen van het Natuurmuseum ontstaan er nieuwe kansen voor dit stille, door Minerva, School van de Architectuur en achterzijde van het museumgebouw omzoomde gebied. Het museumgebouw fungeert aan zijn voorkant als het ware als een kopstation.

Als de gemeente geen heil ziet in de exploitatie van het oude museum als een tentoonstellingsruimte -of in ieder geval als een

Een saai gevelwandje van stadswoningen, gezicht op School van de Architectuur en de Academie Minerva

Achterkant van het Natuurmuseum (voormalig Groninger Museum), de aansluiting op de A met de donkerhouten trap

ruimte met een publieke functie- dan kunnen we ons voorstellen dat met de komende loden last van de exploitatie van het Forum, de gemeente overgaat tot verkoop.

In zekere zin kun je dit een vondst van de gemeente vinden, want sindsdien stromen gratis de ideeën binnen.

Via de pers hebben we kennis genomen van de gegadigden die zich bij de gemeente hebben gemeld om het gebouw te verwerven en het te bestemmen voor nieuwe functies. Van duurzaamheidcentrum tot hotel, van museum tot appartementen en van kunsthall tot onderwijsvoorziening.

Een bijzondere plek in de stad, zijgevel van het voormalig Groninger Museum aan het water met aantrekkelijke tuin

De Stichting Vrienden van de Stad Groningen vindt het van het grootste belang dat het College van B en W een zorgvuldig besluit neemt over de vraag aan welke partij

het gebouw wordt verkocht.

De Vrienden zijn van mening dat het hier gaat om een bijzondere plek in de stad. Een bijzondere plek die niet alleen bepaald wordt door het gebouw maar zeker ook door de stedenbouwkundige omgeving waarin het gebouw is gelegen.

Zoals in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw de gemeente voor het gebied de visie van een Museumkwartier formuleerde, zou de gemeente nu door de gewijzigde situatie opnieuw een (nieuwe) visie moeten formuleren waarbinnen de bestemming van het gebouw na verkoop zou moeten passen. Tot op heden is ons niet duidelijk welke visie de gemeente voor deze omgeving heeft. Je zou mogen aannemen dat de oude visie nog bestaat.

Dat is dan ook de reden dat de Vrienden ervoor pleiten dat de nodige eisen worden gesteld aan de kopende partij. Eisen met betrekking tot de wijze waarop het gebouw wordt verbouwd en gebruikt gaat worden en op welke wijze de omgeving in de planvorming wordt betrokken.

De Vrienden stellen met betrekking tot het gebouw en zijn omgeving het volgende voor:

1. Het gebouw moet gespaard blijven. Het is een bijzonder neogotisch gebouw dat de singel met een apart "hupje" afsluit.
2. In het gebouw moet een tentoonstellingsfunctie gehandhaafd blijven, het gebouw is voor deze functie ontworpen en tot op heden heel goed ingericht.
3. Er zijn in het gebouw verschillende verbouwingen doorgevoerd die de kwaliteit van het gebouw niet ten goede zijn gekomen. Te denken valt daarbij aan de centraal geplaatste trap, de glaskappen op de bovenste verdieping die weggewerkt zijn en de onzorgvuldig verbouwde historische monumentale zaalruimten op de eerste verdieping aan de straatzijde.

Het is aan te bevelen al deze aantastingen te herstellen en het gebouw zijn oorspronkelijke kwaliteiten weer terug te geven, waardoor er een allure kan ontstaan die vergelijkbaar is met de in oude luister herstelde hoofdentree van het Groninger hoofdstation.

Een dergelijk hersteld gebouw leent zich voor het houden van exposities, lezingen en congressen.

4. Het gebouw heeft in het verleden een uitbreiding aan de achterzijde gekregen, die zich ook toont als een achterzijde. Sloop van dit gebouw en het realiseren van nieuwbouw die qua vorm en functie reageert op het pleintje en de trap aan het water zorgt ervoor dat die achterkant uitstraling wordt doorbroken.

Zo ontstaat een prachtig stukje Groningen op een historische plek waar het 's avonds goed toeven is. De achterkant van het museum krijgt zo een nieuwe en levendige functie en dan kan er een nieuwe uitstraling ontstaan.

De omgeving

Het gebouw is gelegen in een bijzondere stedenbouwkundige ruimte. Wil er sprake zijn van een duurzame stedenbouwkundige situatie dan is het van belang dat de nieuwe bestemming en de ruimtelijke plekken zich inbedden in een weefsel van elkaar aanvullende en versterkende kwaliteiten en functies.

De volgende plekken zijn te onderscheiden:

1. groen talud aan de Zuiderhaven bij de nieuwe Westerhaven
2. water
3. 'terras' trap aan het water
4. 'groen' plein op de parkeergarage
5. tuin rond het museumgebouw
6. pleintje voor Minerva

Tot op heden wordt er weinig of geen gebruik gemaakt van al deze plekken. Om hierin verandering te brengen is het zaak dat de bestaande functies en de nieuwe functies deze plekken gaan benutten en zich voegen binnen dit bijzondere stadsbeeld en de omliggende ruimte.

De belangrijkste huidige gebruikers van de omgeving zijn academie Minerva, de School van de Architectuur, de PTT en de bewoners.

Om te komen tot een duurzame ontwikkeling van dit stadsdeel ligt het erg voor de

hand de nieuwe invulling van het Natuurmuseum te laten vallen onder de verantwoordelijkheid van de Hanzehogeschool Groningen. Die heeft immers al verschillende gebouwen in dit gebied in gebruik.

Van de Hanzehogeschool mag gevraagd worden niet alleen te investeren in het natuurmuseum, maar ook in haar andere gebouwen en de directe omgeving. Door in het museumgebouw alle kunstafdelingen onder te brengen die zich richten op het publiek, wordt de openbare functie van het gebouw gegarandeerd.

Een grand café langs het water is tevens eenvoudig in te passen in dit ontwerp concept. Ook kunnen de plekken rond het gebouw worden benut om buitenexposities te houden van zowel studenten als professionele kunstenaars.

Door de Academie Minerva van architect Blom en de School van de Architectuur eveneens te betrekken in de planvorming ontstaat er een 'cluster van de kunst'.

Ook van die gebouwen zou gevraagd moeten worden dat ze zich meer richten op de stad. Dit vraagt van de Hanzehogeschool dat ze tevens investeert in de bestaande gebouwen en hun omgeving.

Voor de Academie Minerva zou het wenselijk zijn dat ook hier de vele achterkantsituaties opnieuw bekeken worden.

Door deze clustering van kunstopleidingen zullen de commerciële kunstgaleries zich ook verder positief kunnen ontwikkelen.

Conclusie

De Stichting Vrienden van de Stad Groningen komt tot de conclusie dat in het geval dat de gemeente overgaat tot verkoop van het natuurmuseum het leidend principe niet zou moeten zijn dat de hoogstbiedende de koper wordt.

Het gaat bij de verkoop van dit pand om meer dan de verkoop van een bijzonder pand, maar ook om een bijzondere omgeving. Om te komen tot een duurzame ontwikkeling is het van belang voor een koper te kiezen die zijn wortels heeft in de Groningse gemeenschap. De Hanzehogeschool Groningen is zo'n partij, waarvan verwacht kan worden dat ze oog heeft voor cultuurhistorie en derhalve zorgvuldig zal omspringen met het Natuurmuseum.

Tevens mag van deze partij verwacht worden dat ze er baat bij heeft dat haar bestaande gebouwen worden ingepast in een zorgvuldig vormgegeven omgeving waar het niet alleen prettig toeven is voor hun studenten maar voor de hele Groninger bevolking.

PTT-gebouw met School van de Architectuur links

De nieuwe Wet ruimtelijke ordening

Inleiding

Sinds 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Deze vervangt de oude wet die in 1965 is ingevoerd. Een belangrijke reden waarom de nieuwe wet is ingevoerd is het verminderen van de procedurelast. De mogelijkheid om bezwaar te maken is nu ingeperkt tot twee stappen. Het leek mij goed om u van de hoofdlijn van de nieuwe regelgeving op de hoogte te stellen.

Ruimtelijke plannen

Hoe de ruimte in Nederland wordt gebruikt, is vastgelegd in ruimtelijke plannen. Zowel gemeenten als provincies als het Rijk stellen ruimtelijke plannen op. Hoe die plannen tot stand komen is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening. Deze wet bepaalt de taken van de overheid en de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen. Voor u als burger is vooral de gemeente van betekenis, maar ook provincie en Rijk kunnen plannen maken die voor u van belang zijn.

1. Structuurvisies, bestemmingplannen, beheersverordeningen, projectbesluiten

Gemeenten stellen *structuurvisies* op voor hun grondgebied. Dat zijn documenten waarin het gemeentelijk beleid voor inrichting van de ruimte staat verwoord. Er staat op hoofdlijnen in waar bijvoorbeeld wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd.

Dat beleid krijgt concreet vorm door *bestemmingsplannen* of *beheersveror-*

deningen op te stellen. Die plannen zijn bindend voor de burger!

In een bestemmingsplan legt de gemeente vast wat de bestemming van de grond is (bv wonen, industrie). Op een kaart die bij het bestemmingsplan hoort, staan de verschillende bestemmingen weergegeven. In het plan staan ook de voorschriften die bij de verschillende bestemmingen horen. Daarnaast gaat het bestemmingsplan gepaard met een toelichting.

In een beheersverordening leggen gemeenten het beheer van een bepaald gebied vast. De beheersverordening is een alternatief voor het bestemmingsplan voor gebieden waar niet veel ontwikkelingen plaatsvinden, waar het dus blijft zoals het is.

Het kan voorkomen dat de gemeente een project wil realiseren dat niet in het geldende bestemmingsplan past. Dan moet zij een '*projectbesluit*' nemen.

2. Provinciaal omgevingsplan (POP), inpassingsplan, rijksstructuurvisie (Nota Ruimte)

Ook provincies stellen structuurvisies op, deze worden vastgesteld door de Provinciale Staten. In de structuurvisie geeft de provincie aan hoe zij vindt dat de ruimte moet worden ingericht. Voor zaken die de provincie van belang vindt kan zij ook juridische regels geven. Zelfs kan de provincie voor bepaalde projecten van provinciaal belang een '*inpassingsplan*' maken, dat is een provinciaal bestemmingsplan. In de provincie Groningen is het nu in voorbereiding zijnde POP de structuurvisie zoals in de Wro bedoeld.

Het Rijk tenslotte stelt ook structuurvisies op voor Nederland. Ook het Rijk kan juridische regels geven en inpassingsplannen maken voor projecten van nationaal belang. Dat plan is een bestemmingsplan op rijksniveau en door de minister gemaakt en vastgesteld. Voorbeeld voor een *rijksstructuurvisie* is de Nota Ruimte.

HOE KOMEN PLANNEN TOT STAND?

De structuurvisie

Dit is een visie voor de ontwikkeling op hoofdlijnen en bevat dus de uitgangspunten voor het ruimtelijk beleid. Ook moet worden aangegeven hoe men dit beleid wil uitvoeren. Deze visie is bindend voor het vaststellende orgaan zelf maar niet voor andere overheden of u als burger. De Wro bevat geen procedurevoorschriften, daardoor kunnen nieuwe kansen en mogelijkheden snel worden opgepakt. In de structuurvisie zal wel moeten worden opgenomen hoe burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van de visie zijn betrokken.

Het bestemmingsplan

Als voorbereiding van een bestemmingsplan zet de gemeente ideeën en wensen op papier. Dit kondigt ze aan. De mening van de bevolking en belangengroepen wordt meestal in dit stadium gepeild d.m.v. inspraak. U kunt hierbij als burger uw mening kenbaar maken. Mondeling (op de inspraakbijeenkomsten) en schriftelijk.

Omdat het nieuwe bestemmingsplan ook verandering van bestaande bestemmingen met zich mee kan brengen is het veelal gewenst om voor die gevallen geen bouwvergunning meer af te geven die de oude (niet meer gewenste) bestemming realiseert. Een gemeente kan voor dergelijke gevallen een *voorbereidingsbesluit* nemen. Hierin verklaart de gemeente dat voor een gebied een bestemmingsplan wordt voorbereid. Dit besluit geldt voor één jaar. In dat jaar kunnen B en W geen bouwvergunning afgeven.

Vervolgens stelt de gemeente een 'ontwerpbestemmingsplan' op. Dat is al een volledig bestemmingsplan. Dit plan wordt in de plaatselijke bladen en op de

gemeentelijke website aangekondigd met de mededeling dat het gedurende zes weken ter inzage ligt. U kunt als burger binnen die zes weken een 'zienswijze' indienen. Daarin geeft u aan wat uw mening is over het ontwerpplan.

Na de periode van zes weken moet de Raad het bestemmingsplan binnen twaalf weken vaststellen.

Binnen twee weken nadat het bestemmingsplan is vastgesteld moet de gemeente dit besluit bekend maken. Deze termijn mag zes of zeven weken duren als provincie of Rijk overwegen of ze een '*aanwijzing*' willen geven. Een '*aanwijzing*' verplicht een gemeente het bestemmingsplan te wijzigen zodat het past in het provinciaal of nationaal beleid. Geeft provincie of Rijk een *aanwijzing* dan zal het bestemmingsplan voor dat deel waar de *aanwijzing* voor is gegeven niet in werking treden. Het oude bestemmingsplan blijft daar van kracht.

Na publicatie van het vastgestelde plan rest u als burger nog één mogelijkheid om er tegenin te gaan. Als u het niet eens bent met het besluit en u bent belanghebbende dan kunt U nog beroep aantekenen bij de rechter.

Het kan voorkomen dat er op basis van het vastgestelde bestemmingsplan al gebouwd gaat worden, hoewel u beroep aan hebt getekend. Als u dat wilt voorkomen, kunt u bij de rechter een '*voorlopige voorziening*' aanvragen.

De beheersverordening

Voor gebieden waar op het punt van ruimtelijke ontwikkelingen niet veel gebeurt (bijvoorbeeld een woonwijk die 'af' is, of een natuurgebied waar niet gebouwd zal worden) kan de gemeente ervoor kiezen om een beheersverordening vast te stellen. Daarin wordt het beheer vastgelegd zoals dat op dat ogenblik bestaat. Dat kan de feitelijke situatie zijn, maar ook de situatie zoals die gold in het voor dat gebied reeds geldende bestemmingsplan (bijvoorbeeld kan daar nog in geregeld zijn dat er nog een huis kan worden gebouwd). Bij vaststelling van de beheersverordening kan er geen bestemmingsplan meer gelden.

Er zijn in de Wro geen regels gegeven over de totstandkoming van de beheers-

verordening. De gemeente bepaalt dus zelf of ze inspraak wil geven. Tegen de beheersverordening is geen bezwaar en beroep mogelijk! U kunt desnoods de gemeente verzoeken een bestemmingsplan vast te stellen (i.p.v. de beheersverordening). Maar dan moet u daar wel goede argumenten voor hebben. Als de gemeente uw verzoek afwijst, zal ze dat goed moeten motiveren.

Het projectbesluit

Het projectbesluit kan door de gemeente gebruikt worden om een project dat niet in het bestemmingsplan past alsnog mogelijk te maken.

Daarbij kan ook gebruik gemaakt worden van de *coördinatieregeling* in de Wro. Daardoor kan men alle vergunningen die voor het project nodig zijn combineren in één procedure.

Voor een projectbesluit geldt dezelfde procedure als voor een bestemmingsplan!

Als een gemeente een projectbesluit heeft genomen dan moet deze binnen één tot vijf jaar worden gevolgd door een op het besluit aangepast bestemmingsplan. U kunt als burger daar niet tegen in verweer komen (dat hebt u immers al kunnen doen bij het projectbesluit)

Samenvatting stappen voorbereiding bestemmingsplan

1. Bij de voorbereiding peilt de gemeente de mening van de bevolking en andere belanghebbenden (inspraak).
2. De gemeente stelt een ontwerpbestemmingsplan op.
3. Het ontwerpbestemmingsplan ligt 6 weken ter inzage. Iedereen kan zienswijzen naar voren brengen bij de gemeenteraad.

zen naar voren brengen bij de gemeenteraad.

4. Binnen 12 weken daarna stelt de gemeenteraad het plan vast.

5. Binnen 2 weken maakt de gemeente het vastgestelde plan bekend (in bepaalde gevallen kan die termijn 6 of 7 weken zijn).

6. Heeft de provincie of het Rijk een aanwijzing gegeven dan treedt het desbetreffende deel van het plan niet in werking.

7. Beroep is voor belanghebbenden mogelijk bij de Afdeling Bestuursrecht-spraak van de Raad van State. Binnen ongeveer 12 maanden doet de rechter uitspraak.

Tips

Het is van groot belang dat u uw zienswijze bij het ontwerp kenbaar maakt. Doet u dat niet dan kunt u geen beroep aantekenen (dat kan alleen nog als er bij de vaststelling iets is gewijzigd waardoor uw belang alsnog wordt geschaad).

Dien uw zienswijze op tijd in, houdt dus de termijnen goed in de gaten! Zorg dat u beschikt over een bewijsstuk dat u de zienswijze op tijd heeft verzonden, bewaar voor uzelf een kopie.

Gaat u bij de rechter in beroep of dient u een verzoek tot voorlopige voorziening in, dan moet u griffiegeld betalen. De tarieven zijn verschillend voor particulieren en groepen. Wint u een zaak dan krijgt u het *griffiegeld* terug.

Plannen waarvan de procedure al is gestart vóór 1 juli 2008 volgen nog de oude procedures!

Naschrift

Er kunnen zich voor u als burger situaties voordoen waar u anders dan bovenstaand met de nieuwe regelgeving wordt geconfronteerd. Bijvoorbeeld als u een bouwvergunning nodig hebt. Ik ben daar niet op ingegaan omdat de doelstelling van onze Stichting Vrienden niet op zelf bouwen is gericht. Ons is het vooral te doen om indien noodzakelijk 'in de slag te gaan' als zich een ontwikkeling aandient die naar onze mening de historische waarden teveel aantast.

Nadere informatie is o.a. te vinden op de website van het Ministerie VROM. (www.VROM.nl) verder zoeken onder ruimtelijke ordening, wetgeving)

Artist impression van UNStudio van het kantorencomplex op de Kempkensberg

De Vogelaarwijken en wethouder Frank de Vries

Soms lijkt het of de geschiedenis zich herhaalt. Op 24 januari 1838 spreekt de hoogleraar Petrus Hofstede de Groot - befaamd theoloog en grondlegger van de Groninger richting - voor het Groninger departement van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen. Hij ontvouwt een plan dat “beschaafde, christelijke vrouwen de behoeftigen in hunne huizen opzoeken”. Daartoe richt hij de Vrouwenvereniging op, de stad wordt in wijken ingedeeld en de leden van de Vereniging krijgen tien gezinnen in een wijk toegewezen. Die hebben de gezinnen dan “te vragen naar de middelen van bestaan, met goede raad te helpen, aan het werk te brengen en steeds in het oog te houden”.

Een van de voornaamste instrumenten die in de wijkactiviteitenplannen van de gemeente Groningen voor de Korrewegwijk en de Hoogte (de Vogelaarwijken van de stad) worden genoemd is de gezinscoach die wordt aangesteld om de multiprobleem-gezinnen met raad en daad ter zijde te staan. Natuurlijk, de omstandigheden verschillen hemelsbreed met die van de 19e eeuw maar toen en nu zijn er gezinnen met een scala van problemen en met gezinsleden die zich aan onmaatschappelijk gedrag overgeven. En het nu gehanteerde instrument van de gezinscoach lijkt verdacht veel op de aanpak die Hofstede de Groot voor ogen had.

Ook in een ander aspect lijkt De Groot actueel. Hij liet in de statuten van de Vrouwenvereniging opnemen dat in de eerste jaren van werkzaamheid van de Vereniging maar weinig eer zou zijn te behalen. Resultaten boek je eerst op de lange duur. Een wijsheid die aan de politiek van vandaag niet altijd besteed lijkt. Nu komen we in de wijkactiviteitenplan-

nen zinnen tegen als “Ook hier gaan we na 2 tot 4 jaar de eerste resultaten zien.

Krachtwijken

Hoe worden de Groninger Vogelaarwijken krachtwijken? (In 2017 moet het zover zijn.)

Er worden in de plannen twee sporen getrokken. Het collectieve spoor richt zich op zaken als veiligheid, sociale samenhang, jeugdvoorzieningen, beheer van de openbare ruimte en het samenleven van studenten en niet-studenten.

Bij het individuele spoor wordt gerefereerd aan de problemen die spelen “achter de voordeur”: werkeloosheid, ontbrekende participatie in wijk en samenleving, ondermaatse schoolprestaties, huiselijk geweld, psychische problemen en verslaving.

Wat het collectieve spoor betreft wil de gemeente de kracht aanboren die de wijk zelf heeft in de aanwezigheid van ondernemers, studenten en bewoners die bereid zijn de handen uit de mouwen te steken. De gemeente geeft hen daadwerkelijk “zegenschap en stemkracht” over de inzet van een bepaald voor de wijk bestemd budget. Het is het instrument van de “waardenzeef” waardoor de bewoners zelf de projecten en initiatieven voor hun wijk kunnen kiezen. Kortom, geprobeerd wordt de bewoners macht over hun eigen omgeving te geven.

Bij het individuele spoor richt de gemeente zich op de thema's “werk”, “ouderkind”, en de multiprobleem-gezinnen. De bemoeienis zal worden geïndividualiseerd en geïntensiveerd. De hulpverleners krijgen de beschikking over een tweetal “unieke instrumenten”, nl. het Gezins Herstel Plan met bijbehorend budget en de gezins-

coach. Bij de opstelling van het Gezinsplan zijn allerlei disciplines betrokken. En het is de gezinscoach die bij de gezinnen “achter de voordeur” komt en “het anker is voor structuur en katalysator voor positieve veranderingsprocessen in het gezin”. Hij kan handelend optreden richting politie, justitie, jeugdzorg en de dienst Sociale zaken en werk.

Gesprek met de wethouder

Wethouder Frank de Vries, coördinerend wethouder voor het gemeentelijk beleid

Frank de Vries in gesprek in de wijk

voor de Vogelaarwijken was zo vriendelijk in een gesprek een aantal vragen over zijn beleid te beantwoorden.

Als je de wijkactie-plannen voor de Korrewegwijk en de Hoogte leest waarin veelvuldig gerefereerd wordt aan al bestaand beleid van de gemeente, waarom moeten deze wijken dan ook nog Vogelaarwijken worden?

Twee van de in totaal veertien wijken die in onze stad extra aandacht krijgen zijn volgens de daartoe vastgestelde criteria 1) Vogelaarwijken; dat zijn dus de Korrewegwijk en de Hoogte.

Met de Haagse aandacht- het is eigenlijk een combinatie van geld en aandacht- voor de beide wijken ben ik ingenomen, We kunnen dankzij Den Haag dingen lostrekken in de wijken. Dat komt niet alleen door het extra geld maar ook omdat we de ruimte krijgen om een slag achter de voordeur te maken. We kunnen beter sturen in de instellingen die bij het gezin binnenkomen. Een belangrijk resultaat van het project is dat er minder bureaucratie is. Als het ons nu lukt extra stappen te zetten kunnen we met de opgedane ervaring en de ontwikkelde instrumenten ook in de

andere wijken aan de slag: de inktvlekwerking. De beide wijken zijn de proeftuinen van de stad.

Komt er extra geld voor de beide wijken beschikbaar?

Zelf investeert de gemeente al het nodige. Het Vogelaargeld komt er nu boven op. Dat extra geld komt van het departement en van de woningcorporaties.

Hoe zit dat met het gehakketak over de bijdrage van de woningcorporaties?

In de publieke opinie heerst het idee dat de corporaties rijk zijn. Ze hebben door hun grote woningbezit veel vermogen, maar niet alle corporaties hebben de beschikking over veel geld. Ik ben het eens met de gedachte dat het vermogen maatschappelijk moet worden aangewend. Waar een corporatie niet sociaal investeert, voldoet hij niet aan zijn taak. Daar kan dus geld worden weggehaald. De corporaties zitten niet alle in dezelfde positie. De Groningse corporaties hebben bijvoorbeeld altijd stevig in hun woningen geïnvesteerd. Het zou veel slimmer zijn de wethouders met hun kennis van de plaatselijke corporaties te laten beoordelen of in het geld van de corporaties moet worden ingegrepen. Nu wordt met de heffing van de vennootschapsbelasting een generiek instrument ingezet dat veel te grof uitwerkt. Met alle gevolgen van dien. Je gaat de belasting aanvechten en je zoekt zoals de particulier dat ook doet naar trucjes om zo weinig mogelijk belasting te hoeven afdragen. Het heeft allemaal de gemoederen erg bezig gehouden. Ik werd wel somber van dat gedoe. Gelukkig zeiden de corporaties in Groningen dat ze met de gemeente wilden blijven samenwerken. En uiteindelijk heeft Vogelaar geld van het kabinet gekregen

Moesten de wijkplannen door de minister worden goedgekeurd?

Op de plannen hoefde niet het stempel van de minister te staan om toch met haar het convenant te sluiten. En het ziet er ook niet naar uit dat er van alles moet worden verantwoord. Dan zouden we weer eens in een vreselijke bureaucratie verzinken.

Bij de woningcorporatie IN is sprake van een investering in de wijken van 78 miljoen waarvan 20 miljoen “onrendabel” wordt genoemd. Wat houdt dat in?

Corporaties investeren in vast goed. Maar in de sociale sector weegt de huuropbrengst niet op tegen de investering. Dat is

Frank de Vries in gesprek in de wijk

niet erg, daar zijn corporaties voor. Maar daar zit wel een grens aan. Daarom ben ik niet zo voor die vennootschapsbelasting die de corporaties nu moeten opbrengen. Juist voor de sociale sector is het van belang dat de corporaties rendabele bedrijven zijn die met commerciële bedrijven kunnen meedoen. Nee, het rijk moet hier nu niet doorheen gaan fietsen.

Is de "wijk" wel een goed kader voor het aanpakken van de problemen? In hoeverre kan een wijk problemen bij mensen verergeren? In hoeverre kan een wijk bijdragen aan het oplossen van problemen? Kortom, is de keuze voor de territoriale verkokering van het beleid een verstandige keuze?

De wijk van vroeger is weg in de zin van een territoir waarbinnen de mensen zich hoofdzakelijk bewogen en waar hun contacten lagen. Hoewel, de Hoogte heeft nog wel wat van dat oude met eigensoortige kenmerken en met gezinnen die generaties lang in dezelfde wijk zijn blijven hangen.

Ik denk dat het mengen van leefstijlen in een wijk wel gezond is voor de samenleving. Het is goed dat mensen van verschillend milieu elkaar in dezelfde leefomgeving tegen komen. Maar ik geef het toe, dat simpele gegeven leidt er niet toe dat mensen niet afglijden en het leidt niet tot meer veiligheid in de wijk.

Overigens, de studentenpopulatie mengt zich gemakkelijk met andere categorieën van bewoners. We hebben een project lopen met de Hanzehogeschool dat deze menging sterk bevordert. Studenten begeleiden kinderen van de buurt en ze krijgen dan gratis woonruimte van de corporaties.

Hoe staat het met de fysieke aanpak van de wijken?

Er wordt door IN stevig uitgedrukt in de Indische buurt. In de Hoogte zal door de Huismeesters grootschalig worden gerenoveerd. En wat de zorg voor de openbare ruimte betreft, deze berust bij drie partijen: de gemeente, de corporaties en de bewoners zelf. Bewoners kunnen zeer bijdragen. In de Tuinwijk zijn bewoners ingeschakeld bij het onderhoud van de eigen straat waarbij de corporaties het gereedschap ter beschikking stellen.

Om de kracht van de wijk te vergroten stimuleert de gemeente dat mensen een eigen onderneming starten. Nu zijn de ondernemingen in deze wijken merendeels gericht op "consumptiegericht dienstverlening". Doet die verdichting van al die fricandellenzaken geen afbreuk aan de ook door de gemeente gepropageerde gezonde levensstijl?

Er komen geen fricandellenzaken bij. Wel bijvoorbeeld cateringbedrijfjes. En wat ik nu interessant vind is dat het ondernemerschap wordt gekoppeld aan de eigen cultuurele achtergrond. Je zou kunnen spreken van multicultureel cateren. Wat mensen zelf kunnen en ondernemen, dat is heel belangrijk.

Wat heeft de waardenzeef aan projecten en initiatieven opgeleverd?

De waardenzeef bracht een zekere ordening en eerste selectie teweeg in de voorgestelde projecten. Toen is in mei 2008 een wijkstemdag gehouden. Meer dan 250 bewoners in de wijk hebben gestemd. Bij die stemming vielen ook voorstellen van de gemeente af! En men was wel zo kritisch dat de uitverkoren projecten 2) samen het budget van € 300.000 dat beschikbaar was, niet hebben opgemaakt. Zo krijg je een programma waar de buurt echt om vraagt.

De instrumenten die voor de individuele aanpak worden ingezet (Gezins Herstel Plan en Gezinscoach) doen me erg denken aan vergaderingen van hulpverleners van diverse disciplines waar verantwoordelijkheden vaardig worden heen en weer geschoven.

Maar om dat te voorkomen hebben we nu juist de gezinscoach geïntroduceerd. Er staat maar één man/vrouw aan het roer en die zorgt ervoor dat er concrete interventies worden gepleegd.

1) De veertig Vogelaarwijken blijven in een aantal zaken achter bij het landelijk gemiddelde

- Het gemiddelde inkomen van een huishouden in een Vogelaarwijk is € 22.000 tegen landelijk € 30.000.

- Het aantal werkenden bedraagt 53% tegen landelijk 64%.

- Het aandeel van de woningen met een lage kwaliteit is 2,5 x zo hoog als landelijk.

- De overlastindexen in beide Groningse wijken scoren 21 en 13 punten boven de landelijke scores.

2) De meeste uitverkoren projecten blijken betrekking te hebben op voorzieningen voor de kinderen.

Stadsbestuur loopt vast in eigen ambities!

De verkeersproblemen in en rond de Stad worden steeds groter. Het verkeer loopt vast op de Zuidelijke Ringweg, de binnenstad wordt steeds moeilijker bereikbaar. Sommige werklocaties in de stad ervaren dat steeds meer, denk aan het gerechtshof en zeker aan het UMCG. Om die problemen te lijf te gaan heb je goed uitgedacht, stevig en voortvarend beleid nodig.

Als je de berichtgeving over het verkeers- en vervoersbeleid van Groningen leest mis je de noodzakelijke helderheid en zorgvuldigheid. Voor de Zuidelijke Ringweg wordt veel energie ingezet in oplossingen die bij voorbaat ver boven de bedragen uitkomen die hiervoor door het rijk en provincie zijn gereserveerd. Intussen verstrijkt de tijd en zal er binnenkort toch een oplossing moeten komen die door alle partijen wordt gedragen en ook financieel haalbaar is. We zien de ruzie tussen stad en provincie zich al in het openbaar voltrekken. De provincie wil snel verder, de stad stelt zich naar de mening van de verkeersge-deputeerde te star op. Hier zal misschien voor een deel een partijpolitieke overweging achter zitten, maar de provincie heeft wel een punt. Het stadsbestuur (de wethouder voorop) wil kennelijk zijn ambities niet bijstellen. Je mag van volwassen bestuurders toch een positieve opstelling verwachten om uit voor de stad en regio belangrijke problemen te komen.

Tegelijkertijd zien we tekenen dat de opnieuw in te voeren tram waarschijnlijk veel meer gaat kosten dan aanvankelijk gedacht. En er wordt ingezet op

kostenloze fietsenstallingen, maar tegelijkertijd moeten er meer van komen (dus extra kosten). Voor binnenstadsbewoners wordt parkeren in een parkeergarage drie keer zo duur als tot nu toe en er wordt gesproken over nieuw parkeerbeleid. Kortom, er is veel te doen, maar er zit geen schot in en de aanpak lijkt nogal ongestructureerd. Zeker op het gebied van kosten lijken de zaken nauwelijks op elkaar afgestemd.

Je zou verwachten dat elk idee dat kan bieden op haalbare oplossingen wordt aangegrepen om op zijn minst serieus te bekijken en op zijn merites te beoordelen.

Maar wat zien we? Het stadsbestuur kent hoge ambities waaraan zeer kostbare oplossingen zijn gekoppeld. Juist van dit laatste is de stad kennelijk niet af te brengen. Je krijgt de indruk dat andere mogelijkheden niet meer onder ogen worden gezien omdat die worden beschouwd als schadelijk voor de ambities.

Is dat goed? Nee. Ik zal u uitleggen waarom.

Wat is eigenlijk het probleem.

Als je in de krant over de problemen leest krijg je de indruk dat alles wordt veroorzaakt door de toenemende automobiliteit. Maar niets is minder waar. Alle vormen van vervoer nemen sterk toe: ook de voetganger, fiets en openbaar vervoer. Er is dus sprake van een sterker wordende concurrentiestrijd tussen vervoersmodaliteiten (in gewoon Nederlands: vervoersvormen). Immers, alle vormen van vervoer moeten gebruik

maken van dezelfde openbare ruimte. Dat leidt tot schaarste van beschikbare ruimte op het maaiveld. Het ligt dus voor de hand om die schaarste te bestrijden door alle mogelijkheden die een oplossing zouden kunnen bieden te onderzoeken: vaste grond, maar ook lucht en water! Dan moet je ook mogelijkheden bekijken die onconventioneel zijn. Gebruik van de waterwegen binnen de stad en een kabelbaan zijn dan ook de moeite waard om te betrekken in een studie die alle vervoersmodaliteiten bestrijkt: naast de bus, de auto, de tram, de fiets en de voetganger dus ook de kabelbaan en de boot. Dat geldt zeker als vanuit burgers serieuze initiatieven en ideeën worden aangedragen op dit gebied.

Het beheersbaar maken van de vervoersstromen vereist een visie die niet aan een paar vooraf aangewezen deelbelangen ruim baan geeft, maar die alle mogelijkheden beschouwt, daarin afweegt en keuzes afdwingt. Het gaat erom met behoud van ambities te zoeken naar oplossingen die ook nog eens haalbaar zijn.

Groningen wil de duurzaamste stad van Nederland worden. Dat betekent dat in de gebieden waar de openbare ruimte het schaars is, c.q. de concurrentie tussen de verschillende vervoersmodalitei-

ten het grootst is, er minder ruimte voor de auto en meer voor de andere vervoersvormen moet zijn. Dat is dus vooral in het (binnen)stedelijke gebied het geval. Met name in het woon- werkverkeer zal drastisch moeten worden ingegrepen. Inrichten van transferia buiten de ring is dan van belang (waarom duurt het zo lang om het transferium bij Hoogkerk van de grond te krijgen?), evenals het optimaal functioneren van het openbaar vervoer vanuit de regio naar de stad. Pas dan zal er op de ring en binnen de stad minder filevorming en minder parkeerdruk zijn. Ook zal dan de parkeerdruk op de woonwijken verminderen, zeker die nabij de binnenstad. De openbare ruimte begint soms steeds meer te lijken op een parkeerterrein i.p.v. leefbare buitenruimte. Een voorbeeld is het gebied Kemkensberg dat langzamerhand één parkeerruimte is geworden waardoor het parkkarakter wordt verpest.

Het prijsmechanisme kan hierbij overigens ook goede diensten bewijzen. De Stadjes kunnen hier zelf niet aan ontkomen. Dit is al te zien in verschillende 'schilwijken'.

Het moment dat verdergaande ingrepen nodig zijn, nadert met snelle schreden. Sociale en milieumotieven spelen daarbij een steeds belangrijker rol. Economische motieven blijven natuur-

lijk belangrijk, maar zullen meer naar de achtergrond verschuiven.

Het stadsbestuur is zich daarvan nog onvoldoende bewust.

Het afwijzen van een serieus onderzoek naar de mogelijkheden van een kabelbaan getuigt daarvan.

Het bezien daarvan, al zou het alleen maar zijn als een mogelijkheid om de problemen bij het UMCG op te lossen, verdient een serieuze benadering.

Past de tram wel in de Oosterstraat?
Foto:
DvhN\Corné Sparidaens.

*Raadsteken uit 1594
zilver, diameter 23 mm
Foto: Jaap Buist*

Hervonden Stad 2008

*Interieur van de kerk
in Dorkwerd
Foto: Taco Tel*

Op donderdagmiddag 22 januari 2009 werd in de hal van de Groninger Archieven door wethouder Frank de Vries officieel aan de heer Eddy de Jonge, directeur van de Groninger Archieven het eerste exemplaar uitgelevert van het boekwerk 'Hervonden Stad 2008'.

Het betreft het 13e jaarboek van de reeks die onder de titel 'Hervonden Stad' door de stichting Monument & Materiaal in samenwerking met de Gemeente Groningen wordt uitgegeven.

Veel lovende woorden waren er voor de samenstellers, waarvan Joke Leutscher met een prachtige bos bloemen werd bedacht. Ook de opmaak en het fraaie drukwerk van het boek door Jan van Stralen werd geprezen.

Damsterdiep, het blootleggen van de vroeg-19e eeuwse sluisdeuren, gezien vanuit het zuidwesten.

Foto: Jaap Buist.

Hervonden Stad 2008 geeft een overzicht van archeologie, bouwhistorie en restauraties in het voorafgaande jaar in de gemeente Groningen. Het eerste deel

omvat jaarverslagen van bovenstaande disciplines en vervolgens wordt artikelsgewijs dieper op interessante vondsten of onderzoek ingegaan.

Het is niet alleen spannend om te reconstrueren wat ergens gestaan of gelegen heeft. Minstens zo interessant is om daarbij de gedachtegang van toen te volgen: Waarom is een bepaalde bouwkundige oplossing gekozen? Waarom werd gesloopt, wat werd gerespecteerd? De sporen in muren, in de grond en in archieven brengen zo de (ideeën van de) mensen van vroeger heel dichtbij.

Zo laat de interessante bouwgeschiedenis van de galerij aan de Brugstraat zich lezen als een projectontwikkelplan avant la lettre, en maakt deze ons duidelijk dat de bouw van deze galerij niet alleen 'hip' was, maar veel meer voeten in de aarde had.

En de vergissingen die gemaakt zijn door Jacob van Deventer bij het inmeten van zijn beroemde kaarten (onder andere van Groningen) geven inzicht in zijn meetmethoden.

Een veelheid en verscheidenheid van onderwerpen komt aan de orde, bijvoorbeeld de opgraving van het Binnen Damsterdiep, de restauratie van het kerkje van Dorkwerd en de geschiedenis van de raadstekens, in feite metalen tegoedbonnen van het vroegere Groninger stadsbestuur.

Het boekwerk is zeer leeswaard, rijk geïllustreerd en geheel in kleur uitgevoerd.

Het heeft 184 pagina's en kost € 13,50.

25-jarig Jubileum

Op 5 november 1984 is door de architect Ingenieur Pieter Lauwrens de Vrieze en een aantal andere Groningers notarieel de

Stichting Vrienden van de Stad Groningen

opgericht.

Dat betekent dat in het najaar van 2009 onze stichting 25 jaar bestaat.

Dit jubileum willen wij natuurlijk vieren.

Het feestprogramma ziet er in grote lijnen uit als volgt:

Op vrijdagavond 25 september 2009

zal de officiële feestelijke opening plaats vinden in gezelschap van een groot aantal genodigden.

Op zaterdag 26 september 2009 wordt

een aantal rondwandelingen, een fietstocht en een bustocht langs bezienswaardigheden in de Stad georganiseerd voor donateurs en niet-donateurs.

Ook is er een **fotowedstrijd** uitgeschreven

waaraan iedere amateurfotograaf kan deelnemen.

De inzendingstermijn sluit op **31 augustus 2009**.

Er is voor € 600,- aan prijzengeld beschikbaar gesteld.

Een veelzijdige en deskundige jury zal de inzendingen beoordelen.

De bekendmaking van de prijswinnaars en de uitreiking van de prijzen zal plaats vinden op **zondagmiddag 18 oktober 2009** tijdens de opening van de expositie van de ingezonden foto's in de Folkingestraat Synagoge.

Deze expositie zal twee weken duren.

Nieuweweg 34. Foto H.T.Weersing, ingestuurd voor de fotowedstrijd "Gevelversieringen".

Fotowedstrijd

De stichting *Vrienden van de Stad Groningen* nodigt hierbij amateur-fotografen uit tot deelname aan een fotowedstrijd met als thema

Dat is (óók) Stad!

Toelichting

De bedoeling is dat u laat zien hoe u “Groningen” beleeft: de stad met zijn straten, pleinen, gebouwen, parken, FC Groningen, een festival, de kermis, scholen, de Universiteit, een speeltuin, een bedrijf, mensen en gebeurtenissen op straat, de sfeer in “Stad”, of iets anderszins opmerkelijks.

Gebruikelijk of ongebruikelijk: “Dat is Stad!” of “Dat is óók Stad!”.

Essentieel is dat het element "Groningen" herkenbaar is.

Inzendingen

De foto's dienen in kleur te zijn, afgedrukt op glanzend fotopapier, formaat 16 of 18 x 24 cm.

Opnamen moeten digitaal zijn. Op de achterzijde van de foto's moet een motto of kenteken worden vermeld, dus geen naam en adres. Bij de foto's moet een gesloten envelop gevoegd zijn met daarop aan de buitenzijde dit motto/kenteken en daarin de naam, het adres en telefoonnummer van de inzender.

Per inzender kunnen maximaal drie foto's worden ingezonden.

De inzending moet voldoende gefrankeerd zijn.

Inzenders gaan ermee akkoord dat hun foto's eventueel in publicaties van de Vrienden van de Stad Groningen gebruikt worden met vermelding van de naam van de fotograaf.

Jury

De inzendingen worden beoordeeld door een jury onder voorzitterschap van **Paul Nieuwenhuis**, bestuurslid van de Vrienden van de Stad Groningen.

De jury bestaat verder uit:

Tineke Wieringa, grafisch vormgeefster

Reyer Boxem, fotograaf Dagblad van het Noorden

Ben Radema, beheerder kunstcollectie gemeente Groningen

Dirk Nijdam, directeur van Marketing Groningen

Piet Spijk, kunsthistoricus en bestuurslid van de Vrienden van de Stad Groningen.

De jury hanteert als belangrijkste beoordelingscriteria originaliteit en artistieke weergave.

Prijzen

Voor de wedstrijd is een prijzenbedrag beschikbaar van € 600,

verdeeld over één eerste prijs van € 250, twee tweede prijzen van € 100 en drie derde prijzen van € 50.

Verder kan de jury een aantal eervolle vermeldingen toekennen.

Expositie

In de tweede helft van oktober 2009 wordt in de Folkingestraat Synagoge een tentoonstelling gehouden van alle inzendingen. De inzenders zullen worden uitgenodigd voor de opening van de expositie.

Uitslag en Prijsuitreiking

Bekendmaking van de uitslag en de prijsuitreiking zullen plaatsvinden tijdens de opening van de expositie in de Folkingestraat Synagoge op zondagmiddag 18 oktober 2009.

Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Inzendtermijn en wijze van inzenden

De foto's moeten uiterlijk vóór 31 augustus 2009 worden gezonden aan

Vrienden van de Stad Groningen

Postbus 296

9700 AG Groningen.

Linksboven op de enveloppe s.v.p. vermelden ‘**Fotowedstrijd**’.

Het Ebbingekwartier als creatief centrum

Lezing op **dinsdag 7 april 2009** om **20.00 uur** in **Het HeerenHuis**, Spilsluizen 9

Op deze zeer interessant avond zullen vier personen vertellen wat er in het Ebbingekwartier gaande is aan activiteiten op creatief gebied.

De **Stichting Creatieve Industrie Groningen** is een initiatief van een aantal ondernemers. De stichting heeft als doel de economie en werkgelegenheid te versterken door het stimuleren van de creatieve industrie en het versterken van haar profiel in Groningen (city of talent) en regio. De stichting werkt actief aan het leggen van dwarsverbanden tussen de creatieve sector, het bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Vanaf juni 2009 opereert de stichting vanuit de creatieve broedplaats Het Paleis aan de Bloemsingel in Groningen. **Het Paleis** staat midden in het Ebbingekwartier. De gemeente Groningen heeft het Ebbingekwartier tot bronpunt voor de creatieve industrie uitgeroepen.

De lezing zal daarom ook gaan over alle activiteiten die gaande zijn in het Ebbingekwartier.

Petra Koonstra, mede-initiator van Het Paleis vertelt over het concept, de geschiedenis en de stand van zaken van Het Paleis.

Bart Kempinga, geeft een toelichting op het landmarkproject, De Pijp en zal vertellen over de ontwikkeling van het Fablab, een innovatieve werkplaats die vanuit het concept 'open source' werkt.

Thea Warringa, zal uitleggen wat het innovatie bureau voor jong ondernemend en creatief talent genaamd PUB is.

Wilma Naaijer is intensief betrokken bij de invulling van het oude 'Rust' terrein aan de kop van het Boterdiep. Hier staat het Open Lab Ebbinge gepland. Een 'tijdelijk' innovatief dorp.

"Het Paleis" aan de Bloemsingel (het voormalig scheikundig laboratorium), deel van de voorgevel